

Posudek oponenta

disertační práce Mgr. Pavla Vaverky

Historie helénismu a jeho svět

Obrovská rozsahem práce je jakýmsi převyprávěním dějin helénismu s pokusy pozměnit některé charakteristiky událostí a osob, a zejména se pokusit o pohled na helénistické vladaře z jiného hlediska než činí *mainstream* historiků helénismu. Trochu disertace připomene práce o středověku Anglie Angličanky Penelope Lively svým postojem *cum ira et studio* a nepříliš hlubokým sestupem *ad fontes*.

Svým obrovským rozsahem práce samozřejmě více než splňuje požadavky na doktorské disertace kladené, pochválit lze i velký rozsah ilustrační části s množstvím přeskenovaných obrázků, jež je bezpochyby také výsledkem mimořádné péle, vytrvalosti, v dnešní době výjimečného soustředění a oddanosti k danému tématu.

Ocenit lze autorovo úsilí o podání co možná v úplnosti politické dějiny helénismu, představující zřejmě výsledek dlouhodobého procesu, ve kterém se autor pokouší vníknout do důvodů jednání osob, na kterých závisel osud helénistických říší a některé jeho podněty by si zasloužily pozornosti jak historiků helénistických říší, tak i obecné historie. To se týká i úvah o vzrůstu moci Říma, podstatně méně helénistického umění, kultury a filosofie. Při těchto úvahách se autor dal zřejmě inspirovat především Plutarchem (*Bioi paralleloi*) a to věru není špatná předloha.

Většina obšírného textu je ovšem běžným převyprávěním obecně známého a mnohokrát napsaného autorovými předchůdci, na základě informací obecně dostupných i na internetu. Každý mladý badatel si musí takový přehled po sebe vytvořit, ale většinou ho nepředkládá jako svou disertaci. Naopak formální známky každé disertace, způsob práce s literaturou a zejména s originálními prameny antických autorů nemají potřebnou úroveň.

Autor je zřejmě samorost, kdyby chodil na přednášky doc. Marka na Západočeské universitě, tak zásadních chyb ve skromném poznámkovém aparátu by se dopouštět nemohl.

Antičtí autoři se citují podle zavedeného usu číslování odstavců a vět, nikoli jako str.... Práce vůbec nepoužila řecké ani latinské originály, autor v ní ani nepoužil základní referenční literaturu novodobou, např. Cambridge Ancient History.

V oboru starověké dějiny by taková práce rozhodně ani podána být nemohla. Obor antropologie se sice v novém pojetí posledních let rozlil do šíře dříve nevidané, ale uvedený studijní obor etnologie je pro takové téma sotva na místě a vzbuzuje rozpaky. Rozsah látky je pozoruhodný, stejně jako vynaložené úsilí, a vedle dlouhých podle běžných předloh převyprávěných pasáží nepřinášejících nové je na jiných místech patrné, že jde o inteligentní osobu, nikoli jednoho z kategorie grafomanů. Ale vzhledem ke způsobu práce s prameny a citacemi předloženou práci jako doktorskou disertaci doporučit nemohu ani na oboru kulturní antropologie či etnografie; spíše by se uplatnila na poli popularizačním.

V Praze dne 18. 8. 2013

Prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc